

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre. 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 8 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debreczen, Főleír Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Miért jön Sándor Pál Debreczenbe?

B.-Pest és a vidék kereskedői.

— Saját tudósítónkól. —

Debreczen, jun. 19.

Sándor Pál, országgyűlési képviselő, maróthi Fürst Bertalan és Sugár Ignác, a miskolci kongresszus által kiküldött végrehajtó bizottság titkára, valószínűleg még több kereskedői kapacitás kíséretében szombat este városunkba érkeznek. Vasárnap délelőtt kilencz órakor pedig tanácskozássra ülnek össze a debreczeni kereskedő-világ vezetőivel. Nem lesz talán érdektelen dolog, ha rámutatunk arra, hogy miért jönnek ezek az urak Debreczenbe, mi készíti őket arra, hogy éppen Debreczenbe jöjjenek akkor, amikor az egész vidékkel alkudozni akarnak.

Három éve lehet annak, hogy az egész ország kereskedő-világa öntudatra ébredt és országos szervezetet akart létesíteni. Budapestent ezt a kifejezést központi szervezetnek minősítették s tovább menve úgy gondolkodtak, hogy ha egyáltalán lesz központja a szervezetnek, melyik város lehetne az más, mint Budapest? Hát az okoskodásuk ellen alig lehet kifogást emelni, de annál többet a későbbi mozgalmuk ellen.

Két évvel ezelőtt Miskolcra volt a kereskedők országos kongresszusa. Ez végrehajtó-bizottságot küldött ki az országos szervezet alapszabályainak elkészítésére. — A bizottság elkészült munkálatával s azt a II. miskolci kongresszus elé terjesztette.

Ez alapszabálytervezettel nem volt a vidék megelegedve. Nem pedig azért, mert a budapestiek — mint rendesen — ekkor is

Kaperape-módon maguknak akartak biztosítani minden előnyt s a vidékre rakni minden terhet. Valamennyi országos szervezet, mely Budapest központtal alakult meg, szomorú sorsra jutatta a vidéket. Eszmei központ csak a főváros, de mit sem foglalkozik a vidéki érdekekkel s összetéveszti az országos szervezet fogalmát a székes-fővároséval.

Debreczen kereskedő egyesületei, a Kereskedő Társulat és a Kereskedelmi Csarnok léptek legelőször oppozícióba a budapesti törekvésekkel szemben. Átiratokat küldöttek a vidéki társaságokhoz, kijavították, módosították a kongresszus által előterjesztett alapszabály-tervezetet, megküldték a korrekturát a végrehajtó-bizottságnak is, amely azonban a kivánalmakkal mit sem törődve, haladt tovább a maga útján.

S mi történt ekkor? A vidék-

A nagykendő.

Lengyelből Ursyn után.

Ma egy elegáns séta alkalmával, miközben legyezőjével az angol parfümnek egész áradatát legyezte reám, M. grófnő arcán mennyei kifejezéssel beszélt nekem, hogy az isteni Castelli, kinek milliók vannak a torkában, harminczszor énekelt jótékony czélra.

Az elnök ur, aki már csaknem olyan száraz volt, mint a pergament, egyet bölített és vékony ajkai almosan ismételték: „Igen, igen, ez nagy áldozat, nagy áldozat!”

Egy óra előtt érkeztem haza. Az ablakhoz léptem és a hideg üvegen hűtöttem le forró homlokomat. Akaratlanul felfelé tekintettem. Nem a szomorú szürke égre néztem, mely ma a láthatatlan sorshoz hasonlít. A kis padlásszobának megvilágított ablakára néztem fel és a midőn ott egy fiatal leány arnyképe jelent meg, mely még a késő éjjeli órákban is munkájára hajolt, ekkor visszaemlékeztem a megcsodált „nagy áldozat”-ra.

Kis szobácskában, melyben évek előtt mint tanuló laktam, nagy mennyiségű

könyv és papiros volt, — ellenben hiányzott a butor, sőt télen fa sem volt, melylyel fűhettem volna... Hogy illenél, elegáns íróasztalom, egykori szobácskámhoz, vagy te Chaplin, kinek szép műve, a Marquise, éppen reám mosolyog, hogy gunyolódni rajtam, hogyha ott mint tulajdonomat a falra függesztettelek volna?

Az új szemeszterre egy özvegnél béreltem lakást, kinek egy halvány leánya volt. Ők a mellékszobában laktak. Egy keskeny sarkot engedtek át nekem. Ott dolgoztam én és álmodoztam hírről, dicsőségről...

A szomszédos szobában naponta dráma játszódott le, szürke dráma. A vékony falon át hallottam, hogy az anya mint osztja meg leányával és ez az anyjával az utolsó czukordarabot, mint osztják meg egymással utolsó darabka kenyérüket... Késő éjszakaig dolgozott a fiatal leány, az anyja reggeltől estig nyögött az ágyban...

Magam is épp oly szegény voltam, mint ők és én is kénytelen voltam gyomrommal elhitetni, úgy, mint ők, hogy teljesen jóllaktam.

Igy éltünk egymás mellett, mindegyikünk palástolgatta a maga gyomrát, éhségét és szomjúságát. Ha egymással találkoztunk, „Jó napot” mondtunk egymásnak, egyebet semmit. És mikor az elseje elérkezett, átadtam nekik szegényes szobabéremet.

Havonta csak egyszer mentem át szobájukba, hol minden butordarab ósdi és szegényes volt.

Akaratlanul rátekintettem az ócska rozoga szekrényre, melyen azonban meglátáztam, hogy jobb napokból maradt, a kis asztalkát, a fakó képeket, a foltozott szőnyegeket és az anya ágyát is megláttam, mely a leányának ládán fekvő szalmazsákjához képest hercegi nyugágy volt.

Rendesen siettem és mindig ugyanezt a kérdést hallottam az öreg asszonytól.

— Meg van-e elégedve, elég kényelmes-e a lakás?

Igenőleg feleltem és meghajolva, a részvét és tisztelet érzésével távoztam.

Elérkezett a tél, — egy rettenetes szigorú tél.

És mind a hármunknak megmeredtek az ujjaink.

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyó”-hoz Debreczenben.

Ajánlja: Harmat-arcporát (pouder) mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcnak s nem rontja az arc-bőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arc- vagy rizpporral. Jól tapad s igen jól fed. — A Harmat-Crème a Harmat szappannal együtt használva az arc-bőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megránccosodástól. — (Kapható 3 színben fehér, rózsás s krém-színben) mintadoboz Harmat-pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő arcporait: **Berlini Fét-puder** (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fill. — **Velutin Poudér** (3 féle színben) kis doboz 60 fill. Nagy doboz 4 korona.

nek csaknem valamennyi társ-egyesülete csatlakozott Debreczenhez, kívánta azt, amit Debreczen s amit ez kárhoztatott, elutasította mindazt a vidék is. Sok, nagy eszmét vetettek fel a debreczeni kereskedő egyesületek. Ezek közül legjobban kifejezi az intenciójukat az, hogy ők az országos szervezet útján a kereskedelemnek decentralizációját óhajtják s nem azt, hogy valamennyi érdek csomósza Budapestten fusson össze.

A végrehajtó-bizottságnak tehát meg volt kötve a keze, a vidék ellentállásával szemben, a melyhez Debreczen adta az impulzust, mit sem tehetett s nem tehet ma sem. Most a vidék ma is szorongva lesi Debreczennek álláspontját, magaviseletét; minden külön felhívás nélkül szolidarisan kész Debreczenel tartani. S így nem tulajd, ha azt mondjuk, hogy Debreczen tartja kezében a vidéki kereskedelem sorsát.

Most aztán megadhatjuk a feleletet saját kérdésünkre: miért jön Sándor Pál Debreczenbe? Miért keresik fel a büszke, évekig hajthatatlan pesti urak a szerény debreczeni társulatokat? Miért jön tanácskozásnak nevezett alkura közénk a magyar kereskedővilág elismert feje, a nagy merkantilista: Sándor Pál?

Alkudozni jönnek ezek az

urak! Békés egyezségre akarnak lépni Debreczenel, meg akarják nyerni Debreczen szolidaritását, mert meddő harcok után belátták, hogy nélküle minden ténykedésük a tervek, a füstbe ment tervek számát szaporítja csak. És mi, bár tudjuk, tapasztaltuk, hogy Debreczen s így a vidék érdekei jó kezekbe vannak letéve, mégis óva intjük a debreczeni híres mozgalom vezetőit, legyenek résen és óvakodjanak!

A vidék kereskedelmének jól felfogott érdeke kívánja az óvatosságot.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Képviselelőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Ma még mindig a Pavlovics-ügy kísértett a Házban. Napirend előtt ugyanis

Krasznay Ferencz szólalt fel és azt mondta, hogy a Pavlovics esetéből a parlamentnek okvetlenül le kell vonni a következményeket. A parlament szuverénitásától folyik az, hogy megszabja tagjainak erkölcsi nivóját. Egyszerű tagadással lehetetlen Pavlovicsot szabadjárá ereszteni, mert a bíróság az egész dolgot esetleg csak kihágásnak fogja minősíteni. Indítványa tehát az, hogy az összeférhetetlenségi törvénybe a nemzetellenes izgatások tekintetében egy új szakasz vétessek fel. Bejelenti, hogy majd indítványát írásban fogja benyújtani és reméli, hogy a jobb oldal is támogatni fogja azt.

Széll Kálmán miniszterelnök kijelenti, hogy az ő nézete is az, hogy a nemzeti érzés megsértése megtorlás nélkül nem maradhat. De minthogy Pavlovics becsületszávára tagadja a neki inzultát tényeket, be kell várni a bírói vizsgálat eredményét és

Gyakran, amidőn reszkette ültem zugomban, megirigyeltem e puha, meleg kendőért.

Nem tudtam volna e páncéltól megfosztani, mely testét a kegyetlen hidegtől megoltalmazta, de az én felöltöm nagyon vékony és szellős volt.

Egy januári estén becsaptam Shakespearemet, melyet vacsora helyett élveztem, és ágyba feküdtem, de a hidegtől nem tudtam elaludni. Ide és oda hánytam vetettem magam, borzasztó köhögés gyötört. Attól tartottam, hogy szegény szomszédnőmet háborgatom, és minden lehetőt megtettem, hogy köhögésemet visszafojtsam és fogaim vaczogását mérsékeljem. Hiába!

Hosszu küzdelem és kínlás után végre elaludtam. Fényes nappal volt, amidőn fölbredtem.

Első pillanatban, amidőn még félálomban voltam, kellemes melegség mámorát éreztem, mely egész testemet elárasztotta. Végtelenül boldognak éreztem magamat és az a boldog gondolat támadt bennem, hogy Helén kisasszony ma bizonyára sok fára tehetett szert és hogy ma talán az egész nap ily meleg, ily édes meleg lesz a szobában!...

Kinyitottam szemeim... Egy nagy szürkekendő feküdt a paplanomon...

ha a felhozott dolgok igazaknak bizonyulnak, úgy Pavlovics maga jusztifikálta magát. Krasznay indítványára vonatkozólag megjegyzi, hogy ő azt megfontolás tárgyává fogja tenni és annak idején az indítványt szabályszerűen napirendre fogja tűzni. (Általános helyeslés.)

Ezután áttértek a napirendre és mindenekelőtt elfogadták a tegnapi letárgyalt viczinális javaslatokat.

Következett az állami számvetőségek szervezetére vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása. A javaslatot Jakabffy Imre előadó ismertette, mire Széll adta meg a szükséges felvilágosításokat. Ezen alkalmat felhasználta annak kijelentésére, hogy az ősszel indítványt fog tenni a költségvetés tárgyalási idejének megrövidítésére. Egyik mód ennek elérésére az lesz, hogy a költségvetésben több tételt egygyé olvasszatni, illetve konszolidálni fog.

A javaslatot ezután vita nélkül elfogadták.

Most **Münnich** Aurél lépett az előadói emelvényre és a népfelkelés fegyverkezéséről szóló javaslatot ismertette és ajánlotta elfogadásra.

A Kossuth-pártról mindenféle közbeszólásokkal zavarták Münnichet és mikor jelentését befejezte, az egész szélsőbal „Le vele!” kiáltásban tört ki.

Pichler Győző a javaslatot alkotmányellenesnek tartja és tiltakozik annak előterjesztése ellen. A korona biztonsága nem a hadseregben, hanem a polgárok erejében rejlik.

Gróf Solymossy Ödön: Nagyon szomorú igaz, hogy ilyen nehéz gazdasági viszonyok közt ennyit kell áldoznunk a hadseregbe, ámde kényszerítve vagyunk rá, hogy egy biztos, hathatós és erős védelmi eszközünk legyen. A javaslatot elfogadják, mert a honpolgárok ezért nem lesznek újabban megadózza. Hiábavaló volna a népfelkelés, ha nem volna jó fegyver kezükben. Ó tiszteli a tuloldaliak ama elvét, hogy a takarékoságot tartjuk szem előtt, de azt hiszi, hogy mindenki, a ki itt e Házban ül, szintén így gondolkozik. (Mozgás a néppárton.)

Ernst Sándor: Ez nem áll!

Buzáth: Épen maguk nem gondolkoznak úgy.

Solymossy: A javaslatot a humanizmus elvénél fogva örömmel szavazza meg. (Helyeslés a jobboldalon.)

Buzáth Ferencz: A törvényjavaslatot időszerűtlennek tartja, mit csak az imént szavaztak meg. Az nem vigasztalja meg őt, hogy a hozzávaló pénzt a pénztárkészletből veszik, mert hiszen ha valami nemzeti ügyről van szó, egyszerre bezárul az, mint például a csorbai tó megvétele. Mitől fél olyan nagyon a honvédelmi miniszter? Hiszen a háborút hosszas diplomáciai tárgyalások szokták megelőzni s a népfelkelők fölfegyverkezésére akkor is van elég idő.

Fehérváry: Szép dolog lenne!

Buzáth: Nevetséges dolognak tartja azt az állítást, hogy humánus érzésből szavazzák meg azt. Hát humánus az, midőn öldöklő fegyvereket szereznek be. Ha humanizmust akarnak, töröljék el a nehéz hadgyakorlatokat, szüntessék meg a katonai kínzásokat, enyhítsék a büntetéseket. A javaslatot pártja nevében visszautasítja. (Helyeslés a néppárton.)

Szünet után **Bakonyi** Samu szólalt fel. Először reflektált az előtte szólók beszédeire s megvan győződve arról, hogy ehhez a humanizmusnak semmi köze nincs.

Rátkay: Hol a miniszter?

Krasznay: Sem előadó, sem miniszter.

Benedek: Addig nem lehet beszélni!

Jászay Zsiga: Minisztert kérünk!

Fűtőfára csak ritkán tehetünk szert. Hol én hoztam néhány darabot, hol a leány.

Ha néha sikerült néhány darabot, szereznem, bekopogtattam az ajtón és beszóltam:

— Helén kisasszony! Van fám! Mehetek-e befűteni?

Gyorsan ajtót nyitott és örövendve kiáltotta:

— Természetesen, csak tessék, tessék! De tegye mélyen a kálybába, hogy önnek is melegitsen!

— Oh, — szóltam én — nekem ugyanis melegem van.

— Nekünk is! — válaszolt gyorsan és bizonyításképpen anyjára mutatott, kinek paplana mindenféle régi ruhadarabbal volt letakarva.

De lopva rátekinttem a leányra és láttam, hogy ajkai kékek voltak és orrocskája fagyos a hidegtől. Ha a tűz pattogott, akaratlanul kinyújtotta agyondolgozott kezecskéit és jókedvűen mosolygott.

— Önnek melege van és a kezét melegíti? — kérdeztem tőle jóakaró gunnyal.

Válaszképpen fájdalmasan nézett reám.

Aljakát soh'se láthattam világosan, mert ősz óta egy nagy szürke kendőbe volt burkolva. A kendő eltakarta nyakát, sőt szőke fűrtjeinek egy részét is és egész derekáig ért le.

Bakonyi: Volt idő, mikor e nemzet fegyverek nélkül szállt síkra. (Tetszés.) És a kormány mai politikája nem tudja, fog-e újra itt eredményt elérni?

Bakonyi: Hogy mennyire terjed a militarismus elfajulása, azok megállapíthatók a folytatolagos törvénycikkekből, melyek a póttartalékosokról időről-időre szólnak. Meggyőződésem szerint ez nem indokolt dolog. A honvédelmi kormányt a külföld lázas katonai szervezkedése nemcsak arra indította, hogy kövesse szokot, de hogy meg is előzze. A népfelkelők második póttartalékosokká lesznek. (Ugy van a szélsőbalon) A pártja nevében tiltakozik ez ellen.

Kérdi, hova lett a milleniumkor megígért ezer iskola! Megette a katonai költség. A honvédelmi miniszter egyszer azt mondta, inkább kérne ezer milliót ekékre, mint fegyverre.

Fejérváry: Fentartom ma is. De ekével nem lehet az ellenség ellen menni.

Rátkay: Nekünk az osztrák a legnagyobb ellenség.

Fejérváry: Ekére is kell pénz, de erre is muszáj.

Bakonyi: Muszáj, elismerem. De nem a mi érdekünkben, hanem annak a kapcsolatnak az érdekében, mely a miniszter ur előtt a legfőbb muszáj. (Élénk tetszés a szélsőbalon)

Bejelenti, hogy az ellen a póttavaslat ellen, melyet a delegációban már elfogadtak, hogy t. i. az új ágyuk tűzörsége részére újabb legénységet sorozzanak, a párt a leghevesebb harcot fogja vívni. Követeli, hogy a magyar legénység a közöshadseregben a magyar törvényekre is tegye le az esküt. A dynasztia jelszava: Bizalom az ő i erényben. De mi azt látjuk évszázadokon át, hogy az ősi erénnyel szemben mindig az ősi bán volt. A mai rendszer, a katonai szellem ezt a nemzetet az 1859-iki sorsra juttatja, hogy a nemzet javát kizúzi magából. Nem fogadja el a javaslatot. (Éljenzés a szélsőbalon.)

VIDÉK.

Pusztító árviz.

— Saját tudósítónktól. —

A folytonos esőzés nemcsak az apró folyókat nyomta ki medréből s ez által óriási károkat okozott, de most már a nagyobb folyók mentén is általános rémület fogta el a lakosságot. A felső tiszamenti községek után most már a marosmenti községek is nagy veszélyben vannak.

A hegyek közül lefutó nagy víztömeg ugyanis a Maros vizét kiszorította medréből s tegnap már iszonyu rombolást vitt véghez. Zám, Maros-parti községben lévő nagy fűrésztelepet elsodorta az ár s magával vitte a telepen felhalmozódott nagy faanyagot, a mit azután oly erővel zudított a Soborsin és Kápolnás között lévő fa-hidnak, hogy annak egyes részei összeomlottak. A lakosság, a mint észrevette a veszedelmet, — hogy az egyetlen összekötő hidat, a mely Krassó-Szörény és Aradmegye közt van — megmentsék, tömegesen futottak a vészhelyre, hogy a felhalmozódott faanyagot lebocsássák. A mi csak óriási küzdelem után sikerült némileg.

A Maros vize a Krassó-szörény-

megyei oldalon lévő alacsonyabb fekvésű községek Birkis, Kápolnás, Valdamaré, Lalasincz községek alsó részét már teljesen elöntötte az árviz, s ha még tovább tart az áradás, attól lehet tartani, hogy az említett községeket teljesen elfogja pusztítani.

Popeszku Aurél főszolgabíró a veszélyeztetett helyeken tartózkodik, hol a lakosság most védtöltések huzása által iparkodik az ár terjedésének elejét venni, a mi azoaban csak úgy remélhető, ha az esőzés megszűnik. A lakosság kitűnő természetét az ár teljesen tönkre tette.

Halált okozó villám. Keszthelyről jelentik nekünk: Karmacson a tegnapi zivatar alatt a mezőn dolgozó munkások közül egy hárombetes és egy idősebb házaspár az egyik fa alá vonult. A villám beütött a fába és Kása Annát, öt gyermek anyját s a fiatal asszonyt menten agyon ütötte. A fiatal házasságot nagy betegen vitték haza, ellenben az idősebb házasságnak semmi baja sem történt.

A hitves hűtlensége. Nem mindennapi eset történt Szoboszlón. E hónap 7-én éjjel betört valaki Szilágyi János szobájába, s onnan elvitte az összes ágyneműket. Másnap este újabb kár érte Szilágyi Jánost. A szoboszlai határban levő tanyájáról eltűnt négy hizott süldője s harmincz aprómarhája. A szoboszlói csendőrség erélyesen nyomozott a tettes után, kit tegnap elfogott Fekete Juliánna kabai lakos személyében. Mily nagy volt azonban a csendőrök megrökönyödése, amikor kislát, hogy Fekete Juliánna valamikor hitves felesége volt Szilágyi Jánosnak, s mindössze két éve élnek egymástól elváltan. A hűlen hitves bosszuját akarta kitölteni volt férjén, amiért ez válópert indított ellene. Szilágyi nem adott sokat a különben is már hivatalosan megszüntetett gyöngéd kötelékre, mely őt valamikor az asszonyhoz fűzte. Szilágyi János feljelentést adott be a debreczeni kir. ügyészséghez Fekete Juliánna ellen, melyten volt feleségének megbüntetését kéri.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A püspökladányi rabló.

Esküdtészi tárgyalás.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen. június 18.

A debreczeni kir. törvényszék, mint esküdbíróság tegnap egy rablás ügyében tartott főtárgyalást. Smidróczki Pálnak hívják az elvetemült embert, a ki felhasználta egy vidéki parasztgazdának ittasságát arra, hogy nyílt téren leteperje, s 280 koronájától megfosssa. Az esküdtbíróság *másfélévi* börtönre ítélte Smidróczkit, a ki megnyugodott ez ítéletben.

Külön kell megemlítenünk azt a páratlan ügyességet és tapintatosságot,

melylyel dr. Szeőke István vezette a tegnapi tárgyalást. Keresztkérdésekkel, szívrehatással beszélt a vallani nem akaró vádlottra, majdnem hipnotizálta szemeivel, míg végre Smidróczki — nem szinpadai fogásból — könnyezni kezdett és vallott töredelmesen, lesütött szemekkel.

A tárgyalás lefolyásáról itt következik részletes tudósításunk:

Az esküdték kisorsolása.

A törvényszék elnöke dr. Szeőke István, szavazó bírák Budaházy Zoltán és Kolbenhayer Kálmán. Jegyző dr. Árvay Géza. Közvádló dr. Bálint Zsigmond. Védő dr. Borsovay Jenő.

Az esküdtészek következőleg alakult meg:

Rendes esküdték: Némethy József, Szendrei Sándor, Szabó István, Borbély János, Tóth Gergey, Dusa István, Nagy Sándor, Bakonszegi Imre, Sándor Lajos, Tóth András, Balogh Ferencz és Bartha Mihály.

Pótesküdt: Keszei Gábor.

A vádlott kihallgatása.

Kolbenhayer Kálmán olvasta fel a kir. ügyészség vádiratát.

Elnök: — Bűnösnek érzi magát, Smidróczki?

Vádlott: Igen. Őszintén elmondok mindent.

— Találkozott maga a rablás előtt Sz. G. Nemes Balázssal?

— Igen, a Klein Salamon korcsmájában ott ittunk sokáig együtt.

— Beszélgettek-e a pénzről?

— Alig lehet valamit érteni a szavából; hebegve beszél. De mutatta a pénzét a korcsmában is, a vasutnál is.

— Mikor kifelé mentek, ölelgetni kezdte, ugy-e, Nemes Balázst. Hát miért tette ezt?

— Elvette Isten az eszemet. Meg ittas is voltam. Elszédített a sok pénz.

— Hát Nemes Balázs mit csinált.

— Engedte magát ölelgetni. Én bele nyultam a belsősebébe; ő nem igen dulakodott, mert erősen ittas volt; kivettem a zsebköt s mikor előszedtem belőle a pénzt, otthagytam.

— Miért volt elszakadva a Nemes inge?

— Mert már akkor kiabálni kezdett, sőt a kezével is taszított. Alig dulakodtunk valamit. Ittasok voltunk mindketten. Én elmentem a 280 koronával, de mikor letartóztattak, tizenegy forint híjján nálam találták a többi pénzt.

A tanuk vallomása.

A sértett, Nemes Balázs ugyanigy adja elő a tényállást mint a vádlott, azzal a különbséggel, hogy határozottan emlékszik a dulakodásra. Kára mindössze hat forint, ezt megtéríttetni kéri.

Nemes Bálintné nem volt ott a rablás elkövetésének színhelyén. Mikor hazajött az ura, panaszkodott neki, hogy elrabolták a pénzét. A ruhája, mellénye és inge össze volt szaggatva.

Klein Salamon a második tanu. Vendéglője van Püspökladányban és nála ittak Smidróczkiék. Előadja, hogy a két ember együtt jött be hozzá, tiz krajczár ára pálinkát ittak meg, Smidróczki azt mondta, hogy kikíséri az öreget a vasuthoz. Nehány óra múlva visszajött hozzá Nemes Balázs a csendőrökkel s elpanaszolta, hogy megrabolták.

Sz. Tóth Sándor kocsis Gál mérnöknel s hivta őt Smidróczki mulatni, a ki egy koronát is adott neki, aztán mulattak éjjelig, mikor a csendőrök Smidróczkit elfogták. Neki

mondta meg vádlott, hogy csak tíz forint van nála, a többit a jászolba dugta el.

Marusa Gergely csendőr volt a rablás idején Ladányban, most rendőr Kolozsváron. Ő vezette ez ügyben a nyomozást. Smidróczkit egy czedaházban tartóztatta le. Elég ittas volt, de nem volt holtreszeg. A rablásra nézve csak másnap hallgatták ki vádlottat a községházán. Szerinte Nemes Balázs nagyon részeg volt. Smidróczki töredelmesen elmondta neki a rablás történetét.

Négyesi Lajos ugyanolyan vallomást tett, mint Marusa Gergely csendőr és ő is résztvett a nyomozásban s a vádlott kihallgatásában.

Szabó Imre az utolsó tanu. Községi cseléd Püspökladányban. Smidróczkit a községházára vitték a csendőrök, de ő nem hallott semmit a vallatásból, csak látta a vádlottat és a sértettet.

A törvényszék mind a két tanut megeskettette vallomására.

A felolvasások következtek azután. Volt már büntetve Smidróczki könnyű és súlyos testisértésért tavaly. Különböleg vagyontalan ember.

A perbeszédék.

A kérdések megállapítása után **Bálint** Zsigmond alügyész tartotta meg védbeszédét. Hangsúlyozta, hogy *rablás* és nem *lopás* büntetést követte el a vádlott. Kéri őt ez alapon büntetni.

A kir. ügyész után dr. **Borsovay** Jenő, a vádlott védője állott fel szólásra, s félórás beszédben igyekezett bebizonyítani, hogy védenéje nem a rablás, hanem lopás büntetést követte el.

A verdikt.

Délután három órakor nyitotta meg újra dr. Szeőke a tárgyalást. Magvas, érthető beszédben oktatta ki az esküdteket, kik négy órakor vonultak be határozathozatal végett tanácsstermükbe. Fél öt órakor hirdette ki **Szabó** István papirkereskedő, az esküdtek elnöke a határozatot. Az első kérdés ez volt:

Bűnös-e Smidróczki István abban, hogy Nemes Gábort Püspökladányban rablási szándékkal megtámadta és tőle 280 korona pénzt jogtalanul eltulajdonított?

Az esküdtek elnöke csak erre az egy kérdésre nyilatkozott:

— Becsületekre és lelkiismeretemre mondom, hogy az esküdtek felelete az első kérdésre 7-nél több igen!

A törvényszék e verdikt alapján Smidróczki Istvánt másfélévi börtönre ítélte. — Az elítélt megnyugodott, büntetése tehát jogerős.

§ A ki husz éve ül börtönben. Erdei Andrásnak, a ki lopás miatt állott tegnap a törvényszék előtt rövid és egyszerű az életréjténete. — Huszonötévvél ezelőtt került először börtönbe, azóta kisebb megszakításokkal husz esztendeje ült különféle helyeken a tömlöczben, hét évig pedig a szamosújvári fegyházban raboskodott. Most a debreczeni törvényszék börtönében ül. A múlt hónap 27-én még szabadlábon volt, s akkor esti 8 óra tájt bement a Hatvan-utcán lakó Feldmann Sámuel udvarára s onnan két libát ellopt. — Feldmann mindjárt a kapuban utólérte, s a sarki rendőr segítségével le is fűlte Erdeit. A törvényszék tegnap egy évi börtönre és öt évi hivatalvesztésre ítélte a szerencsétlen embert, a ki — ugylátszik — már lopás nélkül nem is tud megélni.

§ Kinevezés. Igyártó Sándor, debreczeni kir. főügyész **Dorcsák** Antal szatmári kir. ügyészségi irnokot, jelenlegi alkalmaztatása helyén, irnoktisztté nevezte ki.

§ Meglopta a rendőrt is. Mester Mihály mindössze huszonöt esztendő, de már hétszer volt büntetve. Tavaly **Kálmán** Gáborné Eötvös-utcai lakoshoz tört be Mester Mihály és annak hátországából egy halom ruhaneműt ellopt. Vigan inalt el Mester a prédával, de utközben megcsipte egy rendőr. Mester rádobta a ruhasomót a rendőrré, a fejéről pedig lekapta a sapkát és rohanni kezdett vele. Később fölönfögték s bekisérték a fogházba. A kir. törvényszék másfél évi börtönre ítélte a javíthatatlan tolvajt, a ki megnyugodott ebben az ítéletben s a szuronyos börtönör kíséretében visszament régi lakására, a tömlöczbe.

§ Kéregető tolvaj. Tavaly télen beállított Lupcsu Zsuppos János Balmaz-Ujvárosban özv. Rózsa Jakabné lakására. Nem talált ott senkit, csak a házi kisasszonyt, Rózsa Margitot, aki kéregetőnek vélte az alakot s azt mondta neki, hogy várjon, mindjárt kap egy krajczárt. Zsuppos ezalatt ellopt az asztalról egy 6 korona értékű diszkönyvet. Tegnap volt a tárgyalás ebben az ügyben. A törvényszék Zsuppos Jánost 6 hónapi börtönre ítélte. — A vádlott megnyugodott.

§ Keresik a férjét. A debreczeni kir. törvényszék polgári osztálya a következő idézést teszi közé: Ismeretlen tartózkodásu **Tassi** Ime felhivatik, hogy az ellene neje, Szabó Zsuzsánna által indított válóperben 1902. szeptember 2-án, d. e. 9 órakor, a kitűzött békéltetésen és tárgyaláson jelenjen meg, vagy ügyvéd által képviseltesse magát, vagy pedig lássa el ügygondnokát, Szilágyi Bálint ügyvédet a szükséges utasításokkal, ellenesetben mindezen elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

UJDONSÁGOK.

Rablások a debreczeni határban.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, június 18.

A debreczeni határban tegnap két rablás történt. A csendőrség erélyes nyomozása már mind a két esetben sikerrel járt, s a bűnösök az ügyészség börtönében várják megérdemelt büntetésüket.

Az első rablás az ondódi legelőn történt. **Mészáros** György téglavető-telepi lakost megtámadta a legelőn három cigány. Kettő csak segédkezett a Mészáros letéperésében, a harmadik azonban neki esett, ütlegelni kezdte s erősen fojtogatta. Mészárosnak emberfölötti erőt kölcsönzött a félelem, hogy hosszú időn át keservesen megtakarított pénzét elveszik tőle a rablók. A dulakodás hevében az őrtálló társak egyike veszélyt fűttengett, mire a rabló kikapta Mészáros kezéből az ezüstkupakos tájékpipát, s azzal elrohant. A tettest tegnap fogta el a csendőrség **Balog** Imre cigány személyében, kinek társai Lakatos István és Balog Sándor voltak. Ezek ellen feljelentést tettek a csendőrök. Balogh

Imrét pedig az ügyészségi börtönbe kísérték.

A másik rablást ugyancsak a Balogh családnak egyik nőtagja, Balogh Lizi cigányasszony követte el. **Berki** Istváné Kut-utcai lakos a létai uton, a gépjavitó-műhelyen túllévő síkságon haladt, a mikor rátámadt a cigányasszony. Földreterpette Berkinét, teljes erővel fojtogatni kezdte, pénzt és kenyeret kért tőle. Berkiné hasztalan védekezett, a cigányasszony erős keze mind szorosabban fojtogatta a nyakát. Egy véletlen esemény mentette meg a szegény asszonyt — talán a halától is. Arra jött épen kocsi a dohánygyár egyik tisztviselője. A kocsiörgésre gyorsan engedte el prédáját a cigányasszony s eltűnt.

A debreczeni csendőrség **Bednár** András őrmester vezetése alatt tegnap elfogta a rablót. Rugott, harapott, kapálózott Balog Lizi, de mitsem használt mindez. Bevitték az ügyészség fogházába. Ha meggondoljuk, hogy mennyi idő kellett volna a rendőrségnek e két rablás felderítéséhez, akkor örömmel üdvözlöböljük csak külterületünkön a gyorskezü, erélyes csendőrséget.

A világitási üzletszabályzat módosítása.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debreczen, június 19.

A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délután folytatta a múlt héten félbeszakított közgyűlését, letárgyalván a világitási üzletszabályzat első, személyi dolgokat tekintve jelentékeny részét. A gyűlésen **Vecsey** Imre tb. főjegyző elnökölt, előadó **Vargha** Károly, a bizottság jeles jegyzője volt. A felvilágosításokat az egyes tételknél Debreczeni Jenő gázgyári igazgató adta meg.

Az igazgató javadalmazásánál a jog- és pénzügyi bizottság úgy módosította a szabályzatot, hogy az igazgató dotációja alapfizetésén kívül a tiszta jövedelem 5 százaléka lesz.

A könyvelő fizetését a mostani állapotban hagyta meg. De kimondotta, hogy a könyvelő megválasztása után egy évi próba időt tartozik eltölteni és amennyiben megfelelő állásának, 400 forint mellék javadalmazásban fog részesülni évenként.

A felügyelő bizottság számát a proponált nyolcz tag helyett hétben állapította meg a bizottság. És pedig elnöke az előadó tanácsnok, tagjai a törvényhatósági bizottság által választott négy tag, a kiknek a könyvelési és kémiai szakmában jártasoknak kell lenni. Ezenkívül hivatalból tagjai a bizottságnak a főmérnök és a főszámvevő. A törvényhatósági bizottság a négy tagot három évre választja.

A fontos szabályzatból mindössze 9 pontot tárgyalta le a bizottság — és este egynegyedhétkor az idő előrehaladottságára való tekintettel a gyűlést elhalasztották. A szabályzat többi részeinek tárgyalása már gyorsabb menetű lesz.

* **Somogyi Pál öröke.** A református tanítóképzésben Somogyi Pál lemondása folytán megüresedett tanszékre hirdetett pályázat határideje holnap jár le. Valószínű, hogy több pályázat már nem érkezik be a püspökhöz. Az eddigi pályázók közül legtöbb esélye van a tanszék

elnyerésére Báthory Gábor halasi főgymnasiuniumi tanárnak, aki valaha a debreczeni főiskolának tanítványa és széniora volt, később pedig kollégiumi ösztöndíjból másfél éven át külföldi tanulmányuton volt. Megválasztását az illetékes körökben csaknem bizonyosra veszik.

* **Torontálvármegye Debreczenhez.** Torontálvármegye törvényhatósága felirator intézett a képviselőházhoz, a melyben azt kéri kimondatni, hogy a vasárnapi munkaszünet terjesztessék ki a hivatalokra is. Torontálvármegye ezt az átiratát pártolás végett megküldötte Debreczen város tanácsának is.

* **Évzáró vizsgálatok az ág. hitv. iskolában.** A debreczeni ág. hitv. ev. elemi iskolában az évzáró vizsgálatok a Miklós-utcai imaházban a következő sorrendben fognak megtartatni: Jún. 26-án csütörtökön d. e. 8—12-ig a fiukkal, tanító Polster Adolf. Jún. 26-án d. u. 3—6-ig a leányokkal, tanító Keller Sándor. Jún. 27-én pénteken d. e. 9 órakor hálaadó istentisztelet. A kézimunkák június hó 26-án, délelőtt 11—12-ig és délután 3—6-ig az iskolai helyiségben megtekinthetők. Ezen vizsgálatokra, valamint a hálaadó istentiszteletre a m. t. szülőket s a tanügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az ág. hitv. ev. iskolaszék.

* **Fülöp rendőrbiztos felgyógyul.** Fülöp András rendőrbiztos állapota a kórházból nyert értesülés szerint kielégítő. A beteg állandóan eszméleténél van, beszédet környezetével, sőt tegnap már enni is tudott. Az orvosok most már biznak felgyógyulásához. Hogy a három lövés daczára is életben marad Fülöp, annak okát a következőkben magyarázzák meg. A fejbe hatolt két golyó a koponyacsonttól visszapatant — komolyabb sérülést nem okozott. A harmadik golyó sem sértett nemesebb részeket. Csodálatos dolog ugyan, de nem ritkaság az öngyilkosok krónikájában. Családja nagy örömmel nézi a halálra szánt ember javulását — s most már bizik, hogy még sem lesz megfosztva kenyérkeresőjétől. Fülöpöt különben tegnap barátai hőzül is többen keresték fel, a kikkel kevés ideig szívesen elbeszélgetett.

* **Évzáró ünnepély az izr. iskolában.** A helyb. izr. elemi iskolában az évzáró ünnepély f. hó 20-án, azaz pénteken d. e. 9 órakor lesz a Deák Ferencz-téri nagy templomban. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Matovu ima, éneklés a templomi kar. 2. Királyi himnusz, éneklés a növendékek. 3. Évzáró beszéd, mondja Krausz V. főrabbi. 4. Jutalom kiosztása. 5. Szózat, éneklés a növendékek. Ezen ünnepélyre az iskolaszék ez uton is meghívja a t. cz. szülőket és a tanügy barátjait.

* **Kerékpáros verseny.** A Polgári Kerékpáros Egyesület vasárnapi versenyére a jegyek íj. Gyürky Sándor és Békés Lajos üzletében már válthatók. Megemlítjük, hogy mindazok, kik szabadjegyeiket a versenyre igénybe akarják venni, kérelmükkel forduljanak — legkésőbb szombat déli 12 óráig — Woczasek pénztároshoz, hol azt azonnal átvehetik.

* **Bosznai István tanulmányutja.** Csak tegnap irtuk meg, hogy a budapesti országos képzőművészeti tanács Bosznai István jeles festőművésznket ajánlotta egy 4200 koronás ösztöndíjra. Bosznai István tegnap kérvényt nyújtott be a püspökhöz annak megegedése iránt, hogy a jövő 1902—1903. iskolai évet külföldi tanulmányuton tölthesse. Hisszük, hogy az egyházkerület elnöksége nem fog gátat vetni a Bosznai István indokolt kérelme elé.

* **A református egyház és a debreczeni iparosok.** A *Szabadság* tegnapi számában külön cikk foglalkozott az árvaügyi bizottságnak azon határozatával, mely az árváknak szükséges ruhák elkészítését idegen vállalkozókra bízta. Laptársunk értesülése nem minden tekintetben helyes. Az ipartestületet tulbuzgósággal vádolja a cikkíró, holott az csak a debreczeni iparosok jól felfogott érdekében cselekedett. A valódi tényállás különben az, hogy *Bereczky* Lajos rendőrfogalmazó, a megrendelések gyűjtéséről szóló törvény elleni kihágás miatt kedden délután 3 órára megidézttette Kemény Imrét. Hogy ezen az idéző levelen nem volt iktató szám, az másodszöveg dolog akkor, ha pecsét és aláírás van rajta Kemény nem jelent meg. Tóth Kálmán ipartestületi elnök ekkor fölment Boczkó főkapitányhoz, ki utasította *Bereczkyt*, hogy rendőrutján idézze meg Keményt. A rendőr (és nem hajdu) csakugyan el is ment az árvaügyi bizottság ülésére. Ott azonban *Jeney* kapitány, ki ekkor nem rendőri közeg, hanem bizottsági referens volt, elutasította a rendőrt azzal, hogy majd megjelenik Kemény helyett holnap az egyház ügyésze. *Jeney* kapitány e tényével beleavatkozott az iparhatóság és ipartestület jogkörébe. Tóth Kálmán, ipartestületi elnök pedig ez ügyben sürgős felterjesztést adott be írásbelileg *Puky Gyula* főispánhoz, ki azonban csak hétfőn érkezik haza. Kíváncsian nézünk az ügy további fejleményei elé.

* **Az udvariasság ára.** Egyik helybeli mulatóhelyen többed magával fehér asztal mellett mulatott *Donogán Béla*. Az asztal körül egy fiatal csinos leány, *Csathó Julianna* szolgált fel, a ki feltűnően sokat forgolódott *Donogán Béla* körül. A feltűnő figyelmesség oka csak másnap derült ki. Nagy ára volt annak, *Donogán Béla* ötven korona értékű órája és láncza képeben. *Csathó Julis* még az éj folyamán megszökött a városról, valószínűleg szüleihez *Mező-Turra* ment. A rendőrség taviratilag intézkedett a leány visszahozatala iránt.

* **Dalmi László lovai.** Megirtuk a múlt héten, hogy *Dalmi László*-tól ismeretlen tettesek elloptak három angol félvér paripát ezer forint értékben. A drága lovak után az egész ország csendőrsége nyomozott, de hasztalan. Tegnap aztán jött a debreczeni szárnyparancsnoksághoz egy távirat, a mely szerint a lovak megkerültek. Orosházán csípték el a tolvajt a lovakkal együtt. Híres lököttő, *Kupa Mátyás* kötötte el a három paripát.

* **Tanuló felvétetik Donogán és Somossy czéghez.**

* **Harczszertű lögyakorlat.** A Sárkúti tanyánál levő katonai nagytábori és harczzszertű lőtéren folyó évi június hó 20-án a helybeli cs. és kir. 7. huszárezred által harczzszertű czéllövészet tartatik. A czéllövészet a fentebb jelzett nap reggel 7 órakor kezdődik és déli 12 órakor végződik. Minthogy a czéllövészet megközelítése életveszélyes, az érdekelt közönség az óvintézkedések megtételére a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztálya által ez uton is felhivatik.

* **Csavargók a külterületeken.** A rendőrség bűnügyi osztályának iktatójában ezentul külön rovatot kell vezetni azoknak a beírására, kiket csavargásért és kibágás miatt a csendőrség exportál be a külterületekről. Az elmúlt öt nap alatt tizennyolcz ilyen notárius alakot hoztak be a csendőrség bűnügyi osztályhoz. Valamennyijüknek lelkét terheli kisebb-nagyobb bűn.

* **Halálozás.** Erdei János és neje *Rács Julianna* fájdalomtól megtört szível tudatják, hogy egyetlen fiuk, *Erdei János* hosszas betegség után tüdővészben meghalt. Folyó hó 19-én d. u. 2 órakor a *Kossuth-utcai* templomban tartandó gyászisteni tiszteletre ez uton hívják fel a gyászolók figyelmét.

* **A lelencház és a miniszter.** A Debreczenben létesítendő lelencház ügye mindközözelebb ér a megvalósuláshoz. *Komlóssy Arthur* főjegyző, ki a város képviselőjében vasárnap óta a közigazgatási anketen a fővárosban időzött, tegnap *Puky Gyula* főispánnal egyetemben értekezletre volt hívva a lelencház ügyében *Szell Ignác* államtitkárhoz. *Komlóssy Arthur* ma tett jelentést a tanácsnak az értekezletről. Az államtitkár szeretné, ha a lelencház mielőbb létesülne s evégből szombatra újabb tanácskozást hívott egybe a miniszteriumba, hogy részletesen ösmerje meg a Debreczenben létesítendő lelencház tervét s kívánatosnak tartaná, ha erre az értekezletre a szakreferens is elmenne. A tanács a maga kebeléből az értekezletre elküldi *Aczél Géza* főmérnököt, *Szabó Kálmán* jegyzőt, a lelencház előadóját. Az egyesületet az értekezleten *Kenézy Gyula* dr. képviseli.

* **Vizsgálatok az ev. ref. fia és leányiskolákban.** (Folyt. és vége) A debr. ev. ref. egyház fia- és leányiskoláinak a tanévet berekesztő vizsgái következő helyen és időben fognak megtartatni. *D) Az Ispotályi templomban:* Júnus 19-én d. e. Ispotály-téri leányiskola V—VI. o., tanító *Herzeg János*. Júnus 19-én d. u. Miklós-utcai leányiskola IV. o., tanító *Zong János*. Júnus 20-án d. e. Ispotály-téri fiuiskola IV. o., tanító *Horkay Lajos*. Júnus 20-án d. u. Ispotály-téri fiuiskola II. o., tanító *Kerékgyártó József*. Júnus 21-én d. e. Miklós utcai leányiskola I—II. o., tanító *Konrád Mária*. Júnus 21-én d. u. Ispotály utcai fiuiskola I. o., tanító *Barcza Barna*. Júnus 23-án d. e. Vigkedvü Mihály-utcai leányiskola II—III. o., tanító *Simon István*. Júnus 23-án d. u. Teleki-utcai fiuiskola III. o., tanító *Ökrös István*. Júnus 24-én d. e. Vigkedvü Mihály-utcai leányiskola I—II. o., tanító *Katona Julia*. Júnus 24-én d. u. Teleki utcai fiuiskola III. o., tanító *Háló Sándor*. Júnus 25-én d. u. Ispotály-téri leányiskola I—II. o., tanító *Szatmári*

Julia. Junius 18-án Ispotály-téri kisdobdóvó, óvónő Nagy Ida E) A főiskolában elhelyezett osztályok: a főiskola oratóriumában. Szombaton, június 21-én, d. u. az ev. ref. tanítóképző intézet gyakorló iskolájának, tanító Kiss György. Pénteken, június 27-én, d. e. a főiskolai 3. elemi o., tanító Szücs László. Pénteken, június 27-én, d. u. a főiskolai 2. elemi o., tanító Harsányi Pál. Szombaton, június 28-án, d. e. a főiskolai 4. elemi o., tanító Nánási Lajos. Szombaton, június 28-án, délután a főiskola 1. elemi osztályának, tanító Zöld Mihály. A vizsgák kezdete délelőtt 9, délután 3 és fél órákor. Jegyzetek. Az utcai iskolák vizsgáinak kezdete délelőtt 9, délután 3¹/₂ órákor. Az évről háládó istentisztelet június hó 18. d. e. 8 órákor lesz. Oly módon, hogy a nagytemplomban és a Kossuth-utcai templomban vizsgázók a nagytemplomban, a kistemplomban és az ispotályi templomban vizsgázók a kistemplomban jelennek meg. Az ismétlő-iskolák közvizsgái június hó 29-én délelőtt, a vásárnapi istentisztelet után saját termeikben lesznek. Junius 22-én d. e. 11—12 óráig, — délután 5—6 óráig az ev. ref. vallású iparostanulók vallásvizsgái lesznek megtartva saját termeikben. Mely vizsgákon való megjelenésre és az évről háládó istentiszteletre való részvételre az érdekelt szülőket és a t. tanügybarátokat tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1902 június hó 12. Kiss Albert iskolaszéki elnök.

*** Vogel ezredes, derék ember!** Igen derék ember, nemes Vogel ezredes, mert ledobta a militarizmusnak sokat kárhozott merevségét és becsületes szándékkal, kezdeményezéssel mutatott hajlandóságot a polgárokhoz való közeledésre. Ugy történt az eset, hogy a múlt héten távoztak el Debreczenből a rezervisták. Vogel ezredes tartott felettük szemlét s a mikor ennek vége volt, körülbelül így szökött hozzájuk az ezredes:

— Köszönöm, uraim fáradságukat. Ó zintén kívánom, hogy a polgári foglalatosságuk körében is ily lelkiismeretesen feleljenek meg köteleességeiknek.

Isten tudja, miért, nekünk jól esik az ilyen beszéd. Nem vagyunk hozzá szokva s ezért kétszeresen jól esik. Vogel ezredes derék ember!

*** Elveszett.** Egy kakadu három napja elveszett. A szives megtaláló illő jutalomban részesül, ha Széchenyi-utca 54. szám alatt lakó tulajdonosához juttatja.

*** Rácz Károly zenekara** ma délután kedvező idő esetén, a Nagyerdei Dobos pavillonban, hangversenyt rendez.

*** A Kossuth-utcai bérkocsi állomás burkolata.** A Kossuth-utcai bérkocsi állomás egyike a város legnagyobb és legforgalmasabb bérkocsi állomásának. Beton alapzata azonban a folytonos használat következtében annyira megromlott, hogy a mérnöki hivatal sürgős előterjesztést tett annak kijavítására iránt. Az előterjesztésben a mérnöki hivatal azt javasolta, hogy a beton burkolat helyett a sokkal tartósabb kőtől készült burkolatot használja a város. Ennek költsége 1450 koronát tesz ki. A főmérnök előterjesztését véleményezés végett kiadták Rencsik Lajos főszámvevőnek. A főszámvevő fogja megállapítani, hogy az 1450 korona szükséglet, mely alaphoz fedeztessek.

*** Magyar Testvérek** igen érdekes hangversenye lesz pénteken este a „Dréher“-söröző nagy nyári kertjében. Hal különlegességek estélye. Rossz idő esetén is megtartják.

SZÍNHÁZ.

Zárt szoba a színpadon. A modern színpad berendezésének ezt az ötletes vívmányát a Vígsház már igen régen alkalmazásba vette. Ott minden egyes színpadi szobának meg van a mennyezete, a mely aztán a közönséget teljes illúzióba meríti. A jövő szezonban már a debreczeni színpadon is látni fogunk ilyen zárt szobákat. Gyöngyössi Viktor színházi festő fog remekelni velük, emelve a szalon darabok finom tonusát, előkelő millieujét.

Átalakítások a színháznál. A színház folyosói az elmúlt szezonban kriminális rossz állapotban voltak. Összetöredezett cement burkolata állandó botrányköve volt a közönségnek. Ezen az esztétikailag nem állapoton a városi tanács az idén véglegesen segített. Tartós, szép, új linóleum burkolattal látják el az összes folyosókat, a mely nem fog felszakadni — mint a két év előtti burkolat. Rendbehozzák ezenkívül a nézőtér megromlott székeit, a padok plüss karszékeit is. A férfi és női öltözőket, a ruhahatárt és az igazgatói irodát már kitatarozták és rendbe hozták. Gyarapodott azonkívül a színház egy nagy és kényelmes butoraktárral. Az intendatúra idejében használt homlokzati festőtermet, a mely nagyon sok esztendő óta lomtár volt, kitisztították, kímésítették. A legértékesebb butorokat is el lehet most már itt helyezni. Az átalakítások az egész nyáron keresztül tartanak s mire Makó bevonul társulatával, rend és tisztaság fogja urálni a Kossuth-utcai muzsacsarnokot.

TÁVIRATOK.

Összeesküvés a király élete ellen.

— Távirati tudósítás. —

A késő éjjeli órákban megdöbbentő hírt közöltek velünk Bécsből. Arról van szó ugyanis, hogy a **bécsi rendőrség egy a király élete ellen tervezett összeesküvésnek jött nyomára.** A gyilkos tervet olasz anarchisták szőtték, s annak kivitelével egy bécsi elvtársukat bízták meg. A császárváros rendőrsége szigorúan titkolja a dolgot, de az általa tett intézkedések nyilvánvalóvá teszik, hogy az összeesküvésről elterjedt hírek nagyon is komolyak.

Az esetről szóló értesülésünk külföldben a következő:

Bécs, június 18. Rendőri körök nagyon megbízható értesüléseket nyertek, hogy a király ellen merénylet készült. Ennek tulajdonítható azon körülmény is, hogy a király tegnapra tervezett hochschneebergi kirándulása váratlanul elmaradt, ahhoz hasonló esetre udvari körökben még nem emlékeznek, mert tudvalevő, hogy a király eredeti útitervétől soha sem szokott eltérni. A kirándulás aztán ma történt meg s az egész ut alatt rendkívül nagy rendőri apparátus őrködött a király biztonsága felett.

London, június 18. A Daily Expressnek jelentik Bécsből, hogy a rendőrséget értesítették, miszerint egy olasz anarchistaegyesület, merényletet tervez a király élete

ellen s a gyilkosság végrehajtásával egy bécsi szabó mestert bízták meg. A rendőrség nagyszabású óvintézkedéseket fogantatosított a merénylet megállítására.

Biharmegye Kossuth ellen.

Nagyvárad, június 18. Biharvármegye mai közgyűlésén gróf Tisza István heves agitálására elvetették Hevesvármegyének a Kossuth Lajos érdemeinek törvénybe iktatásáról szóló javaslatát.

Fejérváry büne.

Budapest, június 18. A képviselőház mai üléséről szóló tudósításunk kiegészítésül adjuk a következőket: Az utolsó szónok Várady Károly volt, ki arra kérte báró Fejérváry Géza honvédelmi minisztert, hogy mint az udvar kedvelt embere, hasson oda, miszerint a katonai terhek enyhíttessenek s legalább élte alkonyán kárpótolja ez által a magyar nemzetet azért a sok büneért, amit ellene elkövetett.

A pécsváradai választás.

Pécsvárad, június 18. A múlt hónapban volt a pécsváradai kerületben új választás annak folytán, hogy dr. Egry Dezső mandátumát a Kuria megsemmisítette. Ez alkalommal a három jelölt egyike sem kapott abszolút többséget, miért is a legtöbb szavazatot nyert dr. Egry Béla Kossuth-párti és Vedelia Mihály néppárti közt-pót-választás szükségére merült fel. A pótválasztást mára tüzték s a szavazás teljesen rendezett kezdődött reggel. Délig a Kossuth-párt jelöltjére 349, Vedellára 126 szavazat esett.

A keszthelyi kadét ügye.

Keszthely, június 18. Puttheány Zdenko báróról, a tragikus vége ért kadétról a vizsga lat kiderítette, hogy ő maga oltotta ki életét. A csendőrökkel váltott szavai után föbelőtte magát. — Mikor a szolgálattevő csendőrök, a kik a koromsötétségben — az eset éjjel 1 órákor történt — azt hitték, hogy rájuk löv, négy lövést tettek feléje, a kadét már átlőtt fejjel feküdt a kövezeten. Puttheány különben, a mint leveléből kitűnik, már hetekkel ezelőtt foglalkozott az öngyilkosság gondolatával. Állítólag már a kadétiskolában is emlegette, hogy öngyilkossággal fog kimulni.

Egy képviselő afférja.

Budapest, június 18. Nosz Gyula képviselő és Kullmann János volt képviselő között egy elmakacsodott ügyből kifolyólag hevesebb összekocczarás volt, a melynek következtében becsületbíróság elébe vitetett az ügy. A becsületbíróság tegnap összeült és Szentiványi Árpád elnöklésével következő tagokból állott: Ivánka Oszkár, Semsey Boldizsár, Szivák Imre, Olay Lajos. A becsületbíróság megvitatta az ügyet, de megállapodásra nem jutottak. Most már a segédekre került a sor, de ezek is, mielőtt a tárgyalások megkezdődtek volna, lemondottak. Most a következő újabb segédek vitatják az ügyet: Nagy Mihály, dr. Komjáthy Béla, Vörös László és Kristóffy József es hihetőleg még a mai nap folyamán a megállapodás terére jönnek.

CSARNOK.

Az őrangyal.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

(Folyt.)

Mind a kettőnek jól esett, hogy így megértették egymást. Hortoványi míg a park útjain a kastély épületéig haladt, mindig azon gondolkozott, hogy milyen nagyszerű ember az ő princípálisa.

— Megtud ez a világon mindent! Nagyszerűen alkalmazza. Most is azzal, a mit nekem mondott, a boldogságomat állapítja meg. De hálás is leszek érte. Én gazdag menyasszonyt kapok. Milliomos leszek! Jutalmat bőven adok. Lánycy Kálmánnak nagyon tetszik a Bogáti Péterné mondorosi birtoka. Azt majd neki ajándékozom. Legyen csak enyém a leány, úgy és azt teszek, a hogy én és a mit akarok. — Pedig az enyém lesz. Most már kétségtelen. Hiszen azok után, a miket Lánycy ur nekem mondott, még ma kiűtöm a nyeregéből vetélytársamat. Csak nagyszerű ember az ügyvéd ur!

Hortoványi Pál nem birt betelni az ábrándokkal. Végtelenül tetszett neki a Lánycy te. ve és tanácsa. Biztos sikert látott benne. Ugy ment fel a kastélyba, mintha közte és Jolán közt mi sem történt volna; mintha Bogáti Péterné kedves kiutasítását elfeledte volna.

Egészen könnyedén, otthonosan s a legbiztosabban érezte magát. Felsietett a lépcsőkön. Ügyet sem vetett a sürgő forgó cselédségre, sietett egyenesen az ebédlő felé, ahonnan kihallatszott a nagy vendégsereg lármája.

Hortoványi Pál rózsás színben látott mindent. Ugy érezte, hogy ur már a kastélyban.

Milliomos lesz!

Folyt. köv.

A nyári idényre

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból szabadalmazott

JÉGSZEKRÉNYEKET,
önműködő fagyaltgépeket.

Legjobb minőségű

Szódaviz-készülekeket.

Tűkrözött

Kerti golyókat,
sodrony borítókat

és szabadalmazott

legujabb befőző üvegeket

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl:

KASZANYITZKY ENDRE

üveg, porcellán, lámpa, háztartási és dísz-
áruk nagykereskedése.

DEBRECZEN, Piacz-u. 75.

Debreczeni piac.

Június hó 16-17 én tartott heti vásár eredménye.

Buza: 18 kor. 00 fill., 17:40 fill.
Kétszeres: 14 kor. 40 fill. 14 kor. 20 fill.
Rozs: 14 kor. 40 fill. 14 kor. 20 fill.
Árpa: 12 kor. — 12 kor. 80 fill.
Zab: 13 kor. 00 fill. — 00 kor. 00 fill.
Tengeri 10 kor. 00 fill. — 9 kor. 80 fill.
Köles: 8 kor. 0 kor. 00 fill.
Szóna: 4 kor. 40 fill. 4 kor. 00 fill.
Háj: 00—112 kor.
Zsir: 120—128 kor.

Ló- és szarvasmarha vásár.

Ló felhajtattott 670 drb., — ló eladatott 320 darab., Szarvas marha felhajtattott 885 drb eldatott 670 drb.

Sertés vásár.

Sertés felhajtattott 1120 darab — eladatott 976 drb. Kővér sertés kilója 92—00—96 fill.
A vásár lefolyása élénk volt.

Épületek és kerítések

festéséhez

legjobb a piros és zöld fedőlack festék,
beszerezhető:

NEUMANN és WEISZ

festék, zsiradék gyári raktá-
rában. Debreczen, Hatvan-u, 5.
Hol bámulatos olcsó ár mellett adnak
I-a kékkövet szőlőkötő hancsot
és juttafonalat.

Legnagyobb és legolcsóbb cipő-áruház Debreczenben.

Női
cipők

Férfi
cipők:

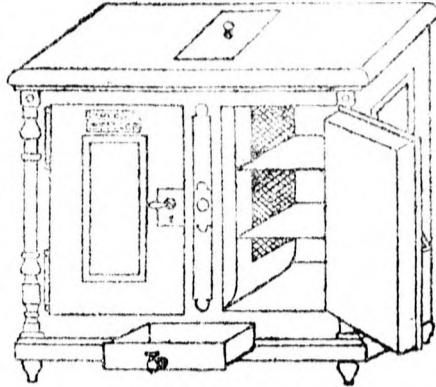
Áruházam megtekintésére meghívom a t. közönséget, ahol a legdivatosabb és legtartó-
sabb cipőt kaphat. Tisztító bőkenőcsöt minden bevásárlásnál ingyen adok. 10 f. nyi
bevásárlásnál franco küldök. Bornyubőrből cugos vagy fűzős lábbeli . . . 240—260—280.
Zerge bőrből cugos, fűző- vagy gombos . . . 280—300—350.
koztyűszárral cugos, fűzős v. gombos . . . 350—400—430.
Párisi Sevró cugos, fűzős v. gombos . . . 450—550—650.
Sevró lakk koztyűszárral cugos v. fűzős . . . 300—350—370.
Lasting cugos selyem cuggal . . . 240.
Bornyu bőrből a ma vagy betétes lábbeli . . . 350—390—450.
Karlsbádi tükör bőrből koztyűszárral cugos vagy Bergsteiger . . . 500—550—600.
Párisi Sevró cugos vagy Bergsteiger . . . 450—550.
Maici Lakk cugos vagy Bergsteiger . . . 350—400—450.
Sárga Bornyubőr cugos vagy Bergsteiger . . .
Konkurenczia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítet-
nek. Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem, vagy a pénzt visszaadom.

Lőw Zsigmond és Társa DEBRECZEN, Piacz- és Szent-Anna-
utca sarkán.

LÁM SÁNDOR

üveg- és porcellán áruhaza
Debreczen Piacz- és Hatvan-u. sarkán.

Jégszekrény
raktár.

Van szerencsém a helybeli és vidék
n. é. közön becses figyelmét felhívni leg-
ujabb szerkezetű szabadalmazott s a
helybeli piacon a legnagyobb jég-
szekrény raktárra. A háztartásban
majdnem nélkülözhetetlen, valamint a szató-
csoknak, vendéglősöknek, mészáro-
soknak, henteseknek s tejszarnokok
részére.

A szabadalmazott jégszekrény előnye
az, hogy 20 fillér ára jég, két teljes
napra elegendő.

Leghatásosabb

arzen-vas viz

vérszegénység, női bajok, ideg- és bőrbeteg-
ség ellen stb.

Kapható az összes gyógyvizkereskedésben
gyógyszertárakban és droguista-üzletekben.

SCHMIDT S.

Ő esász. és kir. fensége József főherczeg udv. szállítója.

Debreczen és vidékének egyedüli zongora és hangszer-készítője.

Ajánlom a n. é. közönségnek saját gyártmányu zongoráimat, hegedűimet, —
Magyar ezterákat, saját feltalált előlfuvó fuvoláimat, ugyszinte hosszú zongorákból
rövid (Mignon) zongorákat készítek jutányos árban, valamint mindennemű zongorák
és hangszerek javítását és hangolását úgy helyben, mint vidéken személyesen vég-
zem szakértelemmel és pontossággal, a n. é. közönség pártfogását továbbra is kérve.

Műhely-telep: Piacz-u. 75. — Raktár: Piacz u. 73.

Apró hirdetések.

A Var-utczta 7-ik szám alatt levő ujonnan renovált és festett két utczára nyíló ajtóval és fronttal, bármiféle üzletnek igen alkalmas helyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a tulajdonossal Varga-utca 32. sz.

Nagyerdőn egy külön bejáratu szoba jul. 1 től kiadó. Czim a kiadóban.

Boldogfalvai-kertben

1200 □ öl szőlő, gyümölcsfákkal, pajta épülettel □ ölenként 4 koronájával eladó. Értekezhetni Borssy czukrázdájában.

Hazmester gyermektelen lakásért kerestetik Miklós-u. 21.

Papagáj, vizsla és kanári madarak eladók Cserepes-utca 12.

Tanuló főlvetetik Horuczky Fülöp szobánál Nyiregyháza, Kéz-utca 5. szám.

Pozsgay Vincze fűszer-üzletében Ujfehértón egy, esetleg két tanuló azonnal főlvetetik. Értekezhetni ugyanott a cézeggel.

Uraim! Válfőfélben levő 20 éves urinő ismeretség hiányában ez uton keresne ismeretséget, csakis uri emberrel. — Levelek „Molett“ jelige alatt postrestant.

Carlsbadban egy férfi utitárs kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Takarítónő kap ingyen lakást, fűtést Dr. Szöllősy, Piacz-utca 38.

Szintartó legjobb kötött harisnyak feltűnő olcsó árban beszerezhető **MÁRTON GYULA** üzletében Debreczen, Bika-szálloda mellett. Harisnyá fejleéseket elvállal.

Kiadó lakás 3 szoba mellékhelyiségekkel vízvezetőkkel Szent anna 29 szám alatt azonnal.

Legalkalmasabb ajándék egy fényképező kamra. Hasznos időöltés. Kellemes szórakozás. Vételnél ingyen oktatás. Tossék arlapot kérni **Komáromi Józsefnél.** Debreczen, Piacz-utca 12. sz.

Katrany és Carbolineum kapható — Félégyházi János fűszer-, csemege-, bor-, ásványvíz-kereskedésében, — Piacz- és Miklós-u. sarkán.

Blous es napernyőkben feltűnő nagy választék Halmágyi Sámuel áruházában főtér.

Nyári férfi es gyermek-ruhák legolcsóbb árak mellett **FRANK REZSŐ** áruházába, (Bika-szálloda mellett.)

Samson községtől negyed óra járásra a Tamási pusztán 400 hold (1200 □ ölével) tagbirtok gazdasági épületekkel eladó. Értekezhetni dr. Megyery Pál ügyvéddel Debreczenben, Széchenyi-u. 35. szám.

Kölcsey-utca 9. Egy 3 szobás lakás, üvegezett nagy folyosóval azonnal, esetleg augusztus hó 1-ére kiadó. Cserép-kályhák, jó ivó viz! Értekezhetni Kossuth-u. 19. Kernáts Gyulánál

Eladó bor 20 hektoliter kerti bor együtt, vagy kisebb mennyiségben is eladó. Széchenyi-utca 42.

Eladó ház a József kir. herczeg-u. 28 számú ház ondódi tőbbségével ved vezető feltételek mellett eladó. — Értekezhetni: Teleky utca 17 szám, 3. sz. alatt

Komlóssy Lajos fűszer- és csemege üzleében tanuló felvétetik.

Jó forgalmu fűszer üzlet más vállalat miatt átadó. — Czim a kiadóhivatalban.

Eladó szőlő 2 nyilas épülettel és pinczével és minden kellékekkel együtt olcsón eladó. Értekezhetni Degenfeld-tér 8.

Czitera, remek kiállítású, czitera és czimbalomkották, ablak rollók olcsón eladók Piacz-u. 41. emelet hátul.

Alkalmazást nyer szerény fizetéssel irodai munkákban némileg jártas fiatal nő és egy 3-4 közép-osztályt végzett fiatal ember. Irásbeli ajánlatok Falk Ármin és Társa kefégyaráéhoz czimzendők.

Homokkerti bor van eladó Csokónai-u. 13.

Jó karban levő kötőgép azonnal olcsón eladó. — Czim a kiadóhivatalban.

Tanuló Adler és Mezey porcellán- és üveg-kereskedő cézég elfogad.

Egy két szoba és mellékhelyiségekből álló nyaralót keresek július és augusztus hóra bérbe. Czim a kiadóhivatalban.

Egy nagy bolthelyiség Csapó-utca 4. sz. a. kiadó. Értekezhetni a **TAKARÉK- és HITELINTÉZET** vezérigazgatójával.

Teleki-utca 3. számú ház előnyös feltételek mellett eladó. Értekezhetni a **Takarék- és Hitelintézet** vezérigazgatójával.

DIVATOS

Női mosó-ruha szövetek,
Batistok, Zephirek,
Áttört kelmek,
Sima szines angol vásznak,
Cosmanosi szintartó,
Indisch-foulard Savannah,
Chiné csikos és koczkás vásznak
métere 27 kr. és 32 kr.
Szerb és Csalány-vásznak,
15 krtól 22 krig.
Turista-ingek nagy választékban

Szabó Lajos fiai cégnél
Debreczen, Rózsa-tér.

Eladó félvér csikók.

Méltóságos Gróf Stubenberg József ur érmihályfalvai gazdaságában jó félvér apa állat után eredeti csikók kerülnek eladásra, és pedig:

7 drb. 4 éves 160—170. cm. magassagu
4 drb. 3 éves, jó csontalaku, kifej-
lett csikók, háti, koci lovaknak alkalmas.

Az érdeklődők felvilágosításért forduljanak az uradalmi intézőséghez:
Érmihályfalvára, — (Bihar-megye.)

Konyári Sóstó-fürdő.

Gyógyítja a görvély-kört s annak következményeit, u. m.: csontszút, csontvelő-lob, összezsugorodott izület stb., mindennemű köszvényes, csuzos bántalmakat, bármiféle bőrbajokat, továbbá sápkór, máj, lép, vese és belső daganatokat, különösen női és férfi bajokra legkifejtőbb hatású.

Fürdőorvos:

Dr. MÓRICZ ERNŐ,
pocsaji tb. járás-orvos.

Jól berendezett lakások, előkelő vendéglők (kitűnő ételek és tisztán kezelt italok, személyes felügyeletünk alatt állanak) és a mi a fő, igen mérsékelt díj-szabások, valamint rendkívül figyelmes kiszolgálásban részesülnek a t. fürdővendégek.

Vasuti állomás: Hosszupályi (Debreczen—N.-Létai vonalon). Posta és távirat állomás helyben Minden vonat érkezésnél kocsik állanak rendelkezésre.

Tisztelettel:

a Konyári Sóstó-fürdő vállalat igazgatósága

Peronospora ellen legjobb a

Kecskeméti por

600 grammos csomag 24 kr.

Gyümölcsfák permetezésére a gyantalisztes **Kecskeméti por**

850 grammos csomag 28 kr.

Kontsek Gézánál

Debreczen, Kossuth-utca.

P A R Á D I

Á S V Á N Y - V I Z

≡ kiváló gyógy- és borviz. ≡

Főraktár: DEBRECZENBEN,

Csanak Józsefnél.

Kapható ezenkívül minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.